

**Тема: ВО ДОМОТ****Вкупно часови: 12 часа****Резултати од учење****Ученикот/ученичката ќе биде способен/способна да:**

1. ги препознава и именува сите членови на поширокото семејство и да ги разбира роднинските врски меѓу нив;
2. ги наведува и опишува семејните празници и начинот на нивно прославување;
3. ги препознава и разликува просториите во домот според намената и основните елементи/апарати во нив;
4. ги наведува, опишува и разликува посакуваните особини на децата во домот/семејството;
5. објаснува како треба да се заштити од земјотрес, поплава, пожар и сл.

**Ученикот/ученичката ќе развива свесност за:**

6. меѓусебно почитување на членовите на домот/семејството;
7. безбедно ракување со апаратите во домаќинството;
8. соодветно постапување при елементарни непогоди.

**Предмет : Општество****Тема: ВО ДОМОТ****Време за реализација: 12 часа( 12 недели)**Изготвиле: **Цветанка Љамчевска , Тања Николовска**Од ООУ: **Д-р Трифун Пановски  
Битола**

Адаптирале:

Од ООУ:

| содржини<br>(и поими)                                                                                                                                               | стандарди за оценување                                                                                                                       | Часови | активности                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | средства                                                                                                                                                  | следење на напредокот                                                                                           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Пошироко семејство и семејни прослави</b><br><br><b>Поими</b><br>(пошироко семејство; роднини: баба/дедо, тетка/тетин, вујко/вујна, стрико/стрина, братучеди) | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ги наведува членовите на поширокото семејство и ги објаснува роднинските врски меѓу нив.</li> </ul> | 1      | <ul style="list-style-type: none"> <li>• На учениците им се прикажуваат слики од пошироки семејства. Наставникот укажува на роднинската врска на членовите (пример: брат на мајката), а учениците кажуваат како тие го викаат (пример: вујко). Потоа активността се извртува - наставникот покажува на друга слика кој е, на пример, вујко, а учениците кажуваат каков роднина им е тој (на пример: брат на мајката).</li> <li>• Наставникот на пано истакнува плакат со напишани куси текстови (по можност стихови) за: стрико/стрина, вујко/вујна, тетка/тетин, братучеди, Стиховите се со испуштени зборови. Учениците, поделени во мали групи, ги читаат стиховите и на празните линии ги додаваат соодветните зборови (кои ги избираат од понудени). Дискутираат за роднинските врски. Учениците кои имаат стрико, стрина, вујко, вујна, тетка, тетин, братучеди споделуваат по нешто за нив: како се викаат, каде живеат итн.</li> </ul> | Компјутер, проектор, дигитални уреди: ЦД-уред, слики<br>Плакати и нагледни средства за правилата за однесување, членовите на семејството - семејно стебло | усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,<br>▪ придонесот во групните активности, |

|                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                          |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>2. Пошироко семејство и семејни прослави</b></p> <p><b>Поими</b><br/>(семеен празник/прослава: свадба, именден, слава)</p>                                                                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Го наведува поводот за прослава на семејните празници: свадба, слава, именден, роденден.</li> <li>• Опишува како се прославуваат семејните празници.</li> </ul> | 1 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Учениците се делат во четири групи. Секоја група добива задача да демонстрира празнување на еден од следните семејни празници: свадба, слава, именден, роденден. Притоа, прават поделба на улогите и задолженијата при подготовка на прославата (се внимава поделбата на улогите да не поддржува родови стереотипи). Преку драматизација ја прикажуваат како се пречекуваат гостите, како тече свеченоста и како се испраќаат гостите. На крај дискутираат за поводот за празнување на секој од прикажаните празници.</li> </ul> | <p>новогодишни, божикни, велигденски песни, празнични песни од другите етнички заедници и сл. Плакати и нагледни средства за правилата за однесување, членовите на семејството - семејно стебло, празниците, домот,</p> | <p>усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, ■ придонесот во групните активности, учеството во истражувањата</p> |
| <p><b>3. Пошироко семејство и семејни прослави</b></p> <p><b>Поими</b><br/>(семеен празник/прослава: свадба, именден, слава; роднини: баба/дедо, тетка/тетин, вујко/вујна, стрико/стрина, братучеди)</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Прави разлика меѓу секојдневното и празничното облекување.</li> </ul>                                                                                           | 1 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Учениците, поделени во групи, добиваат слики со различни видови облека (тренирки, пижами, секојдневен фустан, панталони, чевли, патики, свечен фустан, кошула, вратоврска, дуксер и сл.). Секоја група ги избира оние слики кои прикажуваат облека која се носи на различни семејни прослави. Се дискутира за разликата меѓу секојдневното и празничното облекување, како и за разликата во облекувањето за свадба и за другите семејни прослави.</li> </ul>                                                                     | <p>Листови<br/>Компјутер<br/>Временска<br/>лента на<br/>настани,<br/>постапки,<br/>прослави. . .<br/>слики</p>                                                                                                          | <p>усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, ■ придонесот во групните активности, учеството во истражувањата</p> |

|                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                    |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                              |                                                                                                                                      |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>4. Пошироко семејство и семејни прослави</b><br/> <b>Поими</b><br/> (, семеен празник/прослава: свадба, именден, слава; роднини: баба/дедо, тетка/тетин, вујко/вујна, стрико/стрина, братучеди)</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Прави разлика меѓу секојдневната и празничната трпеза и начинот на однесување за време на јадење.</li> </ul>                                                              |   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Учениците, поделени во групи, добиваат слики со свечено поставена трпеза и слики со секојдневна трпеза. Во мали групи определуваат каква храна има на свечената, а каква на секојдневната трпеза, нагласувајќи ги разликите меѓу двете. Потоа се дискутира за начинот на кој се служи храната во различните прилики. Наставникот укажува на соодветно однесување при јадење (дека се џвака со затворена уста, дека не се зборува додека се џвака, како се користи приборот за јадење). Учениците симулираат примена на секое од правилата.</li> </ul>                                                                                                                                                                                  | Слики, дигиталн и уреди<br>Плакати и нагледни средства, слики традиционалната облека и храна | усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,<br>▪ придонесот во групните активности, практични активности |
| <p><b>5. Простории, мебел и апарати во домот</b><br/> (кујна, дневна соба, спална соба, трпезарија, детска соба, ходник, тоалет, подрум/визба, гаража, шпорет, фрижидер, телевизор, правосмукалка)</p>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ги разликува просториите во домот според намената.</li> <li>• Прикажува (на цртеж/скица) еден дом што има кујна, дневна, спална, детска соба, тоалет и ходник.</li> </ul> | 1 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Учениците, поделени во групи, добиваат по еднаков број цртежи/сликички со различен мебел од домот и пет кутии на кои се напишани имињата на просториите во домот (дневна соба, спална соба, кујна, трпезарија, детска соба). По еден ученик/ученичка излегува, зема сликичка и ја става во соодветната кутија. Победник е онаа група која точно и брзо ќе го селектира мебелот во домот. Потоа секоја група добива по една „просторија“ (пример: кутија со сликички на мебел од трпезарија) и еден по еден ученик од групата зема сликичка од кутијата и го именува нацртаниот мебел. Потоа учениците дискутираат за што се користи мебелот, од што е направен и како изгледа, како и за намената на секоја од просториите.</li> </ul> | Кутии, сликички, Плакати и нагледни средства за домот и ракувањето со апарати                | усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците,<br>▪ придонесот во групните активности, практични активности |

|                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                               |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                     |                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>6. Простории, мебел и апарати во домот</b><br>(кујна, дневна соба, спална соба, трпезарија, детска соба, ходник, тоалет, подрум/визба, гаража, шпорет, фрижидер, телевизор, правосмукалка) | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ги наведува основните елементи на мебелот/апаратите карактеристични за секоја просторија во домот.</li> <li>• Ги прикажува (на цртеж/скица) основните елементи на секоја од просториите во еден дом/стан.</li> </ul> | 1 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Учениците, поделени во мали групи, добиваат плик во кој се ставени сликички со апаратите во домот. Ги извлекуваат сликичките една по една, го именуваат прикажаниот апарат и кажуваат за што служи. Потоа дискутираат за правилата за нивно штедливо и безбедно користење (на пример: вратата на фрижидерот не се држи отворена, ринглата се исклучува по употреба, телевизорите вклучен само кога се гледа нешто итн. ).</li> </ul>                                                                                                | Пликови, сликички , дигитални уреди | усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, ■ придонесот во групните активности, учеството во истражувањата |
| <b>7. Простории, мебел и апарати во домот</b><br>(кујна, дневна соба, спална соба, трпезарија, детска соба, ходник, тоалет, подрум/визба, гаража, шпорет, фрижидер, телевизор, правосмукалка) | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ги набројува основните апарати во домаќинството и ја објаснува нивната намена.</li> </ul>                                                                                                                            | 1 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Наставникот организира игра За и против со прашање: Кој апарат во домот е поважен, шпоретот или фрижидерот? Учениците кои се одлучиле за шпоретот застануваат на една страна, а останатите кои се одлучиле за фрижидерот на друга страна. Тие објаснуваат зошто така мислат. Играта продолжува и за некои други апарати (телевизор и компјутер). Учениците потоа ја бранат заземената страна, а на крајот се заклучува дека сите апарати во домот имаат свое значење во олеснувањето на секојдневните обврски на луѓето.</li> </ul> | Работни листови , слики             | усни одговори на прашања во дискусија -придонес во групните активности -придонес во изведување на заклучоците                           |

|                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                     |                                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>8. Посакувани особини на децата во домот/семејството</b><br>(одговорен/одговорна, грижлив/грижлива, уреден/уредна, вреден/вредна) | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Наведува кои особини се битни да ги поседуваат децата во домот/семејството (одговорни, грижливи, уредни, вредни).</li> <li>Објаснува зошто е битно децата да бидат одговорни, грижливи, уредни, вредни во домот/семејството.</li> </ul> |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Учениците се делат на четири групи и секоја група добива задача да објасни како се однесуваат дома децата кои поседуваат, односно не поседуваат една од следните четири особини: одговорен/одговорна, грижлив/грижлива, уреден/уредна, вреден/вредна, на тој начин што ќе опишат: 1) како изгледа собата на детето кое е вредно, а како на она кое е мрзливо, 2) како изгледаат плакарот и работната маса на детето кое е уредно, а како на детето кое е неуредно, 3) како детето се однесува кон миленичето кога е грижливо, а како кога го запоставува и 4) како детето одговорно ги спроведува активностите во домот ( пр. Заклучува врата, , пушта вода во тоалет, гаси светло кога легнува), а како ги избегнува. Откако групите ќе го презентираат сработеното, секој/секоја ученик/ученичка избира една од наведените особини која ја смета за најважна и ја прикажува на цртеж.</li> </ul> | Работни листови , слики, фломастери | усни одговори на прашања во дискусија<br>-придонес во групните активности<br>-придонес во изведување на заклучоците |
| <b>9. Посакувани особини на децата во домот/семејството</b><br>(одговорен/одговорна, грижлив/грижлива, уреден/уредна, вреден/вредна) | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Наведува примери за однесувања кои се карактеристични за секоја од особините (одговорен/одговорна, грижлив/грижлива, уреден/уредна, вреден/вредна)</li> </ul>                                                                           |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Учениците се делат на четири групи и секоја група добива задача да објасни како се однесуваат дома децата кои поседуваат, односно не поседуваат една од следните четири особини: одговорен/одговорна, грижлив/грижлива, уреден/уредна, вреден/вредна, на тој начин што ќе опишат: 1) како изгледа собата на детето кое е вредно, а како на она кое е мрзливо, 2) како изгледаат плакарот и работната маса на детето кое е уредно, а како на детето кое е неуредно, 3) како детето се однесува кон миленичето</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Работни листови , слики             | усни одговори на прашања во дискусија<br>-придонес во групните активности<br>-придонес во изведување на заклучоците |

|                                                                                      |                                                                                                                                                                |   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                      |                                                                                                                                                                |   | кога е грижливо, а како кога го запоставува и 4) како детето одговорно ги спроведува активностите во домот ( пр. Заклучува врата, , пушта вода во тоалет, гаси светло кога легнува), а како ги избегнува. Откако групите ќе го презентираат сработеното, секој/секоја ученик/ученичка избира една од наведените особини која ја смета за најважна и ја прикажува на цртеж. |                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                        |
| <b>10. Заштита од елементарни непогоди</b><br>(елементарна непогода, пожар, поплава) | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Препознава елементарна непогода и ги именува најчестите елементарни непогоди (земјотрес, поплава и пожар).</li> </ul> | 1 | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Наставникот презентира ситуации од елементарни непогоди (пожар, поплава и земјотрес), а учениците ја идентификуваат и ја именуваат ситуацијата.</li> </ul>                                                                                                                                                                        | Комјутер, интернет<br>Видеоснимки од природни појави (поплави, земјотрес, пожар), фотографии, илустрации, списанија, весници, книги, учебник и сл. за поддршка на содржините/активности поврзани со темите. | Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот<br>Придонесот во изведување на заклучоците |

|                                                                                      |                                                                                                                                                                                          |   |                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                      |                                                                                                                                                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>11. Заштита од елементарни непогоди</b><br>(елементарна непогода, пожар, поплава) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Опишува што треба да се прави при земјотрес, поплава и пожар.</li> </ul>                                                                          | 1 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Наставникот прикажува што треба да се прави во случај на појава на секоја од наведените елементарни непогоди и со учениците ги симулира ситуациите.</li> <li>-</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Аудиозвуци од грмотевици, земјотрес, дување на ветар и други елементарни непогоди,</li> </ul> | Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот<br>Придонесот во изведување на заклучоците                                                   |
| <b>12. Активности за следење на постигањата на учениците</b>                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Систематизирање на стекнатите знаења за домот (семејството, особини на децата, простории и апарати, заштита од елементарните непогоди)</li> </ul> | 1 | <ul style="list-style-type: none"> <li>Учениците одговараат на квизови или наставни листови кои се дел од поучувањето.</li> </ul>                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>Комјутер, таблет, наставни листови</li> </ul>                                                 | Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот<br>одговорите на квизови кои се дел од поучувањето, придонес во донесувањето на заклучоците. |